

Kod przedmiotu I2-01, I2-02**Nazwa przedmiotu**

Instrument główny

Odmiana instr. głównego/Forma kameralna

Kierunek

Instrumentalistyka

Zakres

Klarnet – profil solistyczny oraz profil kameralno-orkiestrowy

Typ studiów

2-letnie studia stacjonarne/niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne

- Student powinien wykazać się poziomem opanowania techniki instrumentalnej, znajomością stylów muzycznych i literatury klarnetowej, oraz umiejętnością realizowania spójnych koncepcji interpretacyjnych zgodnymi z poziomem odpowiadającym ukończeniu studiów I stopnia w zakresie klarnet
- zdany egzamin wstępny na studia II stopnia – instrumentalistyka

Wymagania końcowe

1. Absolwent jest wszechstronnie przygotowany do pracy w charakterze artysty muzyka orkiestrowego i kameralisty.
2. Posiada wiedzę na temat wszystkich stylów muzycznych (w ramach muzyki klasycznej) oraz sposobów ich interpretacji.
3. Rozwinął indywidualne predyspozycje umożliwiające karierę solową.
4. Posiada umiejętność samodzielnego przygotowania utworu bez względu na problemy techniczne i interpretacyjne jakie ten utwór stawia przed wykonawcą.
5. W miarę indywidualnych możliwości znalazł własny język wypowiedzi artystycznej.

Cele kształcenia

Po ukończeniu kursu instrument główny w ramach studiów 2-go stopnia student powinien posiadać szerokie spektrum wiedzy specjalistycznej dotyczącej gry na klarnecie. Jego poziom umiejętności musi odpowiadać wymaganiom stawianym muzykom w profesjonalnych zespołach orkiestrowych i nauczycielom w instytucjach edukacyjnych. Wiadomości teoretyczne absolwenta powinny obejmować zagadnienia związane z kształtowaniem dojrzałej interpretacji i funkcjonowaniem aparatu wykonawczego, a także podstawowe

informacje dotyczące historii instrumentu i współczesnego stanu wiedzy o klarncie. Wśród wymaganych umiejętności praktycznych znajdują się: umiejętność właściwego kształtowania dźwięku, opanowanie wszystkich rodzajów artykulacji, umiejętność sprawnego poruszania się w całej skali instrumentu w pełnym spektrum dynamicznym, umiejętność właściwej intonacji poszczególnych dźwięków i całych fraz, umiejętność realizowania spójnej koncepcji interpretacyjnej, znajomość ram stylistycznych różnych okresów i nurtów muzycznych, umiejętność gry z innymi instrumentami, znajomość współczesnych technik wykonawczych oraz efektów brzmieniowych używanych w muzyce XX i XXI w.

Treści programowe

W trakcie studiów drugiego stopnia zagadnienia artystyczne omawiane są w szerszym kontekście, niezbędnym do osiągnięcia wysokiego poziomu artystycznego. Doskonalenie aparatu wykonawczego odbywa się najczęściej w ramach pracy nad repertuarem i etiudami o charakterze wirtuozowskim. Położony jest też nacisk na opanowanie współczesnych technik wykonawczych oraz paletę kolorystyczną młodego artysty, niezbędną w interpretacji muzyki różnych epok. W trakcie pracy nad repertuarem rozwijana jest umiejętność samodzielnego kształtowania koncepcji interpretacyjnej zgodnej z powszechnie przestrzeganymi kanonami. Poruszane są zagadnienia związane z występami scenicznymi-omawia się różne sposoby na przezwyciężanie tremy i dobre przygotowanie organizmu do występów solowych. Praca nad poszczególnymi utworami przewidzianymi na recital dyplomowy jest prowadzona tak, aby stworzyć spójny, a zarazem zróżnicowany wyrazowo program, atrakcyjny dla publiczności i wymagający dla wykonawcy.

Zamierzone efekty uczenia się

Po ukończeniu studiów II st. absolwent:

W zakresie wiedzy:

- K_W01 - posiada gruntowną znajomość ogólnego repertuaru i związanych z nim tradycji wykonawczych
- K_W02 - posiada szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru wybranej specjalności oraz posiada wiedzę dotyczącą związanego z nią piśmiennictwa
- K_W03 - posiada szeroką wiedzę dotyczącą kameralnej i orkiestrowej literatury muzycznej
- K_W04 - posiada wiedzę dotyczącą warsztatu badań teoretyczno-naukowych (dostęp do źródeł informacji, sposoby analizowania i syntezy danych, prawidłowego ich interpretowania)
- K_W05 - posiada wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne itp.) oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności
- K_W06 - posiada poszerzoną wiedzę na temat kontekstu historycznego muzyki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia
- K_W07 - posiada głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy
- K_W08 - posiada gruntowną wiedzę dotyczącą budowy instrumentów i ich ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia

- K_W09 - poprzez indywidualną pracę poszerza wiedzę dotyczącą improwizacji; jeżeli improwizacja jest związana ze specjalnością i zawarta w programie kształcenia, absolwent powinien dysponować szeroką wiedzą umożliwiającą swobodną improwizację w różnych kontekstach (A+B+E)
- K_W10 - wykazuje się głębokim zrozumieniem i opanowaniem teorii pedagogiki oraz umiejętnościami jej zastosowania w praktyce, dającymi kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej (A+B+D)

W zakresie umiejętności:

- K_U01 - posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych
- K_U02 - samodzielnie interpretuje i wykonuje utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu, zgodnie z wymaganiami stylistycznymi
- K_U03 - podczas realizacji własnych koncepcji artystycznych wykazuje się umiejętnością świadomego zastosowania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych
- K_U04 - na bazie doświadczeń związanych z studiami pierwszego stopnia potrafi wykazywać się umiejętnością budowania i pogłębiania obszernego repertuaru w zakresie swojej specjalności, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze
- K_U05 - na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i związanych z nimi tradycjami wykonawczymi, wykazuje się umiejętnością konstruowania i wykonywania spójnych i właściwych z punktu widzenia sztuki wykonawczej programów
- K_U06 - jest zdolny do funkcjonowania w różnych formacjach zespołowych i posiada umiejętność współdziałania z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
- K_U07 - posiada umiejętność kreowania i realizowania projektów artystycznych (często w powiązaniu z innymi dyscyplinami) oraz posiada zdolność do podjęcia wiodącej roli w zespołach różnego typu
- K_U08 - kontynuując i rozwijając umiejętności nabyte na studiach pierwszego stopnia, poprzez indywidualną pracę utrzymuje i poszerza swoje zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych
- K_U09 - posiada umiejętność szybkiego odczytania i opanowania pamięciowego utworów, ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci muzycznej
- K_U10 - posiada umiejętność dogłębnego rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów
- K_U12 - posiada umiejętność tworzenia rozbudowanych prezentacji w formie słownej i pisemnej (także o charakterze multimedialnym) na tematy dotyczące zarówno własnej specjalizacji, jak i szerokiej problematyki z obszaru sztuki, wykazując zdolność formułowania własnych sądów i wyciągania trafnych wniosków

- K_U14 - posiada umiejętność swobodnego kształtowania muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
- K_U17 - na bazie doświadczeń uzyskanych na studiach pierwszego stopnia wykazuje się umiejętnością świadomego stosowania technik pozwalających panować nad objawami stresu
- K_U18 - posiada umiejętność praktycznego zastosowania pogłębionej wiedzy dotyczącej szerokich aspektów pedagogiki, dającą kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej

W zakresie kompetencji społecznych:

- K_K01 - jest w pełni kompetentnym i samodzielny artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych
- K_K02 - inicjuje działania artystyczne w zakresie szeroko pojętej kultury (podejmowanie projektów o charakterze interdyscyplinarnym lub też wymagających współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki)
- K_K03 - w sposób świadomy i odpowiedzialny przewodniczy różnorodnym działaniom zespołowym
- K_K04 - posiada umiejętność krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej
- K_K05 - jest zdolny do inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób
- K_K08 - wypełnia rolę społeczną absolwenta studiów muzycznych dbając o dorobek, tradycje i aspekty etyczne swojego zawodu
- K_K09 - świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia

Formy kształcenia

Zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

Instrument główny (profil kameralno-orkiestrowy)

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS	13	11	16	17
Ilość godzin w tygodniu	1	1	2	2
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm	zal	zal
Legenda	zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny			

Odmiana instr. głównego/Forma kameralna (profil kameralno-orkiestrowy)

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS	2	2		
Ilość godzin w tygodniu	1	1		
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm		
Legenda	zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny			

Instrument główny (profil solistyczny)

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS	14	12	18	19
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm	zal	zal
Legenda	zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny			

Kryteria oceny

W trakcie egzaminu ocenie podlegają:

1. stopień opanowania warsztatu wykonawczego oraz tekstu muzycznego
2. umiejętność tworzenia kreacji artystycznych
3. znajomość i umiejętność praktycznego zastosowania właściwej dla epoki stylistyki wykonawczej
4. funkcjonowanie aparatu wykonawczego
5. umiejętność gry z fortepianem i innymi instrumentami

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia II st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – I i II recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym każdorazowo 35-45 min. – występy otwarte dla publiczności.
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy składają się opinie promotora i 2 recenzentów - oceniana pod względem:
 - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
 - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
 - nowatorskiego ujęcia problemu,
 - doboru i wykorzystania źródeł

- formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis treści, odsyłacze),
- przydatności pracy do ewentualnej publikacji

Literatura podstawowa

koncerty klarnetowe m.in. kompozytorów takich jak:

A. Copland, M. Arnold, F. Busoni, D. Milhaud, M. Magin, T. Bozza, H. Tomasi, A. Tansmann, K. Sikorski, O. Kukulski, P. Hindemith, C. Nielsen, J. Françaix, L. Spohr

Sonaty oraz formy cykliczne m.in. kompozytorów takich jak:

S. Prokofiev, M. Reger, N. Rota, R. Schuman, C. V. Stanford, W. Szalowski, R. Vaughan-Williams, C. M. Weber, C. Guastavino, M. Castelnuovo-Tedesco, G. Rossini, P. Gabay, Ch. Koechlin, N. Burgmüller, P. Sancan, J. M. Damase, T. Yoshimatsu, *Bird Sonata*

Utwory dowolne (miniatury instrumentalne, inne formy), m.in. kompozytorów takich jak:

V. Babin, C. M. Windor, V. Babin, L. Weiner, R. Kurdybacha, J. Grudzień, A. Marquez, D. Loverglio,

Utwory na klarnet solo:

E. Denissow, *Sonata*
 D. Martino, *A Set for Clarinet*
 O. Messiaen, *Abîme des oiseaux* (z *Quatuor pour la fin du temps*)
 W. Osborne, *Rhapsody*
 M. Rozsa, *Sonatina, Op. 27*
 W. O. Smith, *Five Pieces*
 I. Stravinsky, *Three Pieces*
 J. Tower, *Wings*
 K. Penderecki, *Prelude*
 R. Escher, *Sonata*
 G. Vajda, *From the Shadow to the Light*

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w językach angielskim i francuskim

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Jan Jakub Bokun

prof. dr hab. Jan Tatarczyk

dr Jarosław Podsiadlik